

UGENS GALLUP

Artiklen maa tidligst offentliggøres

lørdag aften den 2. april 1949

FORSIDE:

GALLUP:

Befolkningens indstilling til
Atlantpagten efter rigsdagens
afgørelse.

Læs side

FOR OG IMOD ATLANTPAGTEN

En ny Gallup undersøgelse efter rigsdagens beslutning - befolkningens
standpunkt uforandret

Størst tilslutning blandt dem, der har læst pagtens indhold

For tredje gang i løbet af de sidste otte uger har Dansk Gallup Institut foretaget en undersøgelse af befolkningens indstilling til spørgsmålet om tilslutning til Atlantpagten kontra neutralitet. Lige efter sammenbrudet af drøftelserne om et nordisk forsvarsforbund i Oslo i begyndelsen af februar var befolkningen nøjagtig delt på spørgsmålet - 36% for at følge Norge ~~ind~~ i Atlantpagten, 36% for det svenske neutralitetsstandpunkt og 28% uden standpunkt til nogen af siderne. For fire uger siden havde statsministeren offentligt bekendt regeringens tilslutning til Atlantpagten, og den umiddelbart derefter foretagne Gallup-undersøgelse viste et øjeblikkeligt stærkt omsving i befolkningen til fordel for pagten.

Den tredje Gallup-undersøgelse er foretaget i løbet af denne sidste uge og således efter udenrigsministerens forhandlinger i Washington og efter at rigsdagen med overvældende majoritet havde bemyndiget regeringen til at foretage det videre fornødne for tilslutningen. Spørgsmålet, der blev stillet, lød: "Mener De, at Danmark skal holde sig neutral, eller mener De, at vi skal tilslutte os Atlanterhavspagten?"

Resultatet af svarene er det interessante, at rigsdagens endelige beslutning og den voldsomme debat mellem tilhængerne og modstandere på talerstole og i pressen praktisk talt ikke har påvirket befolkningens allerede forinden indtagne stilling. Som følgende tal viser, er det kun en yderst svag forrykning af synspunkterne, der har fundet sted i de begivenhedsrige uger:

	Tilhænger af	ca. 2. marts	ca. 29. marts
halvfed	neutralitet	26%	25%
	Atlantpagt	47%	49%
	intet standpunkt - ved ikke	27%	26%

Den lille stigning til gunst for pagten skyldes udelukkende forandring i kvindernes indstilling. For fire uger siden var 23% af dem for neutralitet, nu kun 21%, modens 39% af dem gik ind for tilslutning, nu derimod 42%. Mændene viser i begge undersøgelser 56% tilslutning til pagten.

Tallene kan give en del, men ganske vist ufrugtbar lojlighed til at spekulere over, hvad der ville være sket, hvis spørgsmålet var blevet underkastet en folkeafstemning. Ville alle 49% tilhængere være mødt op og ville alle de 26% uden standpunkt være blevet hjemme? Spørgsmålet kan ikke besvares, da en sådan afstemning ville blive forudgået af en hidsig kampagne, hvis indflydelse på de modstridende meninger indenfor næsten alle partierne ikke kan beregnes, men kendsgerningen er, at den del af befolkningen som har taget positivt standpunkt fordeler sig mod 2 mod 1 til fordel for tilslutningen.

Standpunkternes partimæssige fordeling.

Særlig interessant er sammenligningen mellem nu og for fire uger siden af svarenes fordeling på de adspurgtes politiske farve. Partiernes talsmænd på rigsdagen har taget utvetydigt standpunkt for og imod i mellemtiden og lidt, men også kun lidt forandring i geledderne har det frembragt:

	Neutralitet		Atlantpagt		Intet standpunkt - ved ikke	
	ca. 2. marts %	ca. 29. marts %	ca. 2. marts %	ca. 29. marts %	ca. 2. marts %	ca. 29. marts %
Socialdemokrater	25	25	47	52	28	23
Radikale	54	61	25	19	21	20
Konservative	13	9	76	78	11	13
Venstre	14	7	59	60	27	33
Retsforbundet	37	38	48	48	15	14
Kommunister	94	100	2	-	4	-
Ikke stemmeret (18-24-årige)	24	23	40	44	36	33

Afstemningen i rigsdagen har således bragt nogle af Socialdemokraternes usikre over til partistandpunktet, men ikke rokket ved den fjerdedel, der stadig ønsker neutralitet. Til gengæld har de radikale fået støtte i deres anti-pagt standpunkt fra en del af de tidligere radikale pagt-tilhængere. De konservative som i forvejen få tilhængere af neutralitet er blevet yderligere formindsket, men halvdelen er flyttet over

til det usikre standpunkt. V e n s t r e har halveret sine tidligere neutralitets-tilhængere, men de er næsten alle rykket over i "intet standpunkt" kolonnen. R e t s f o r b u n d e t bevarer stort set deres indstilling med en kraftig neutralitetsfløj. K o m m u n i s t o r n e har fået samlet de tidligere ganske få vildfarne ind igen i folden.

Kendskabet til Atlantpagtens indhold.

Der er i denne undersøgelse blevet stillet et yderligere spørgsmål til alle - "Kender De atlantehavspagtens indhold?", og selvom der ikke er gjort noget ygerligere forsøg på at eksaminere de pågældende i indholdet, men blot noteret et "ja", "nej" eller "delvis", giver dette svarmateriale et betydningsfuldt fingerpeg overfor sammensætningen af den store gruppe "Intet standpunkt - ved ikke", der både kan rumme intelligent tvivl og ren uvidenhed eller ligegyldighed.

67% af mændene og 41% af kvinderne erklærer, at de kender pagtens indhold.

13% af kvinderne og 10% af mændene mener, de har et "delvis" kendskab til den, mens ialt godt en trediedel af alle - 35% - ikke ved, hvad der står i den.

Krydssorterer man svarene på standpunkterne for og imod tilslutning med kendskab eller ikke-kendskab til indholdet fremkommer følgende interessante oplysninger:

<u>Kender pagtens indhold:</u>	neutralitet	Atlantpagt	intet standpunkt - ved ikke
	%	%	%
ja	24	64	12
nej	28	25	47
delvis	27	55	18

Som man ser, er omtrent to trediedele af alle, der kender pagtens indhold også tilhængere af, at vi tilslutter os. På den anden side har kun en trediedel af alle uden standpunkt noget kendskab til hvad den drejer sig om.

-w.

Copyright
og Dansk Gallup Institut